

BUNNY V ŠATNĚ

(Návrh na filmovou veselohru)

Hlavní osoba: *Bunny*. (Je asi padesátník, vysoký 170 cm a váží 170 kg. Tedy žádný krasavec a žádný mladík.)

Předehra

Velkoobchodník Wertheimer čte ve své kanceláři inzerát konkurenční firmy Tietzovy:

VELKÁ ÚLEVA PRO KUPUJÍCÍ MATKY

Poněvadž matinky kupující v mém obchodním domě musí dělití svoji pozornost mezi kupované zboží a děti, jež je provázejí, pokusil jsem se právě o novinku, která bude kupujícími matkami jistě přivítána s jásotem. Zařídil jsem totiž šatnu pro děti, které zde mohou býti na celou dobu pobytu kupujících dam odevzdány k uschování. Dítě bude vráceno jenom po odevzdání příslušné známky, takže mýlka jest vyloučena. Maličtí obdrží předměty ke hře, občerstvení, pečlivý dozor atd.

V úctě

Tietz

Pan Wertheimer je rozrušen obchodním trikem své konkurence. Chodí energicky po pokoji a vymýšlí něco, čím by tento nápad překonal. Konečně se vítězoslavně udeří do hlavy, usedne a posílá do všech žurnálů toto oznámení:

OHROMNÁ ÚLEVA PRO KUPUJÍCÍ MANŽELKY

Jak jest známo, největší obtíží a překážkou dam při kupování zboží jsou provázející manželé. Nejen že dáma jest nucena dělití svoji pozornost mezi výběr zboží a střežení manžela, který zatím vrhá ohnivě pohledy na prodavačky, ale manžel také to jest, který brání v kupování ustavičným naříkáním na špatné výdělky, nedostatek peněz apod. Aby tomuto zlu byl učiněn jednou provždy konec, zařídil jsem ve svém závodě šatnu pro manžely. Dáma, která manžela šatně svěří, obdrží stvrzenku, jedině po jejímž odevzdání jí bude manžel vydán. Jeho ztráta jest nemožna. Nad manžely bude vykonáván pečlivý dozor, k zábavě jim budou poskytnuty konzervativní a poučné a slušné ilustrované nejrodinnější časopisy. Kouřiti, hráti v karty, píti nápoje obsahující alkohol jest nejprísněji zakázáno.

V úctě

Wertheimer

Konkurence je skvěle překonána.

Hra

I.

Bunnyova paní chystá se na cestu do Wertheimrova obchodního domu. Bunny musí otevírat svou pokladnu, což mu nepůsobí žádnou radost. Útěchou mu je jediné, že žena na několik hodin odejde a že zatím bude si moci nejenom zdřímnout, k čemuž se již chystá, ale také dokonce zajít si třeba do kavárny ke svým přátelům. Ale žena znala jeho záměry. Přinutí jej, aby se obul a oblékl límec a doprovázel ji. Bunny zuří, ale neodvází se odporovat.

Následuje ženu k Wertheimrovi.

U vchodu Bunnyova paní používá nového zařízení a odevzdá svého manžela v šatně pro manžely. Dostane náhradou známku a Bunnymu známka se stejnou číslicí je pověšena na krk. Nato je pan manžel uveden do depotu. Tam sedí na židlích kolem zdí již řada manželů, jejichž obličeje mají zakřiknuté a unuděné vzezření. Čtou Gartenlaube, Woche a úřední noviny a pijí nanejvýše sodovku. Zatím manželka jde a vybírá své potřeby. Látky na šaty, klobouk, boty, slunečník, šněrovačku atd. U kteréhosi oddělení se setká se svou nejlepší přítelkyní. Aby si s ní mohla pohovořit, odejdou do cukrárny,

kde vesele mlsají. Po chvilce spatří obě ještě jiné dvě nejlepší přítelkyně, a aby si mohly sdělit své novinky, odejdou společně do kavárny ve třetím poschodí, kdež svačí. Tam čtou program biografu, který je zláka, a tak odejdou všechny do biografu, jenž má zvláštní dvoranu. Pak ještě zajdou do pátého poschodí na chvíli si poslechnout cikánskou kapelu, kterou diriguje hezký nový primáš.*)

Bunny sedí a čeká; znenáhla jsou všichni ostatní manželé vyzvednuti z depotu a zbývá jedině Bunny, který dlouhou chvíli usíná na židli.

Ale jeho paní se stalo neštěstí. Na dlouhé pochůzce zapomněla kdesi – nevím již kde – taštičku se stvrzenkou na uloženého manžela. Hledá ji zoufale, ale marně: taštička i stvrzenka zmizela. Běží do šatny a chce, aby jí jejího manžela vydali. Zřízenec projevuje jakousi ochotu a přivádí paní k Bunnymu, jestliže v ní uzná svou ženu, že by jej vydal. Ale Bunny spatří ji a vzpomene si, jak mu zkazila celé odpoledne, spánek i kavárnu, a zhrozí se nad tou spoustou balíků, kterými je jeho žena obtížena a jež by musil nést, a proto svoji ženu zapře.***) Jeho žena marně vyčítá a pláče, musí odejít nakonec bez Bunnyho a nést si své balíky domů sama.

Avšak taštičku i s poukázkou na muže v šatně nalezne jakási stará panna. Poukázka na jednoho manžela! Je všecka rozechvěna a tiskne ji bouřlivě k srdci. Konečně odebere se do šatny, aby si manžela vyzvedla. Bunny nudí se již dokonale, a když nadto spatří, že tato dáma nenese žádných balíčků, nechá se vydat.

II.

Nová majitelka Bunnyho je stará, hubená, dlouhá, oblečená jako hastroš, má ošklivý klobouk a ošklivé boty. Jedině sympatické na ní jsou vlasy a hezké zuby.

Když si Bunnyho odvádí, všimne si nejdříve snubního prstenu na jeho ruce. Ihned mu jej sejme a zahodí. Pak se do získaného muže něžně zavěsí a stále se usmívajíc a pokukujíc na něj, vede jej po ulici až do domu, kde bydlí. Zazvoní u svých dveří a otevřít přijde stará obtloustlá paní, její matka. Všoupne Bunnyho před sebou a následuje ho.

*) Tyto poznámky, které jsou většinou rázu polemického, poněvadž hájí cenu a význam biografu proti jeho odpůrcům, nesouvisejí však s dějem, kladu úmyslně pod čáru.

Tak právě toto místo, kde Bunnyova paní chodí po obchodním domě, kupujíc, mlsajíc, divajíc se na biograf a naslouchajíc koncertu, má pedagogický význam, neboť ukazuje divákovi, co všechno člověk nalezne v budově takového velkého obchodního domu.

**) Zde opět setkáváme se s takzvanou tragickou vinou. Uvidíme, jak bude pro tuto lež Bunny trpět, takže jsme nuceni uznat, že biograf může vykonávat mohutné morální vlivy.

Své matce představí Bunnyho jako svého ženicha. Bunny je na rozpacích a neodvažuje se ničeho namítat.

Přichází i slečnin otec a Bunny je znovu představen jako ženich. Starý pán pohnut přinutí snoubence, aby si klekli, a požehná jim. Bunny je u vyjevení.

Je slavena rodinná večeře. Když nevěsta poručí, musí ji Bunny políbit. Pak si do ubrousku utírá ústa. Na stůl přichází víno a Bunny statečně přihýbá. Jest veselejší i trochu rozpustilý. Nevěsta mu chvílemi padá kolem krku, což Bunnyho pokaždé vzpamatuje. Potom rodiče diskrétně zmizí, aby nechali snoubence o samotě. Bunny dělá, co může, aby se ubránil něžností staré panny. Je to však marné. Až konečně Bunny uchýlí se ke lsti a předstírá ospalost. Myslí si, že bude propuštěn domů. Ale nestane se tak. Je mu ustláno v sousedním pokoji, aby tam spal.

Lehne si, ale když kolem nastane ticho, vyplíží se ke dveřím. Leč dveře jsou zamčeny. Přistoupí k oknu, zda by tudy neunikl, ale byt je ve třetím poschodí. Konečně rezignovaně ulehne a usne.

Nazítří rodinná snídaně.

Pak musí s nevěstou na procházku, aby její přítelkyně jí mohly závidět ženicha. Nevěsta jde zavěšena do něho, vlastně drží pevně Bunnyho za rukáv.

Potom rodinný oběd. Bunny je zoufalý ze vši té rodinnosti.

Po obědě, když otec a matka se vzdálí, požaduje nevěsta opět projevy něžnosti. Ukazuje na tvář, na krk, za ucho, kam všude chce dostat hubičku. Bunny se marně odvrací. Konečně nezbývá mu nic, nežli se jí bránit. Při sebeobraně Bunnyho stalo se neštěstí: strhl jí s hlavy vlasy. Byly falešné. Nevěsta vykřikne a omdlí. Přiběhne matka a vidouc omdlelou dceru, nejdříve jí vyndá z úst zuby, aby je v mdlobě nespolkla, a podá je Bunnymu, aby je držel. Byly umělé. Konečně nevěsta se vzpamatuje. A tu spatří v rukou Bunnyho své zuby a své vlasy. Je pokořena a nešťastna. Konečně se vzchopí, nasadí si klobouk, zuby a paruku a ježto vidí, že s Bunnym ničeho nepořídí, odvede jej opět do Wertheimrova obchodního domu. Uloží jej zase v šatně a poukázku strčí do příruční kabelky jakési cizí dámy, která vybírá psí náhubky. Pak se ztratí a již ji neuvidíme.*)

III.

Tentokráte dáma, v jejíž kabelce ocitla se poukázka na Bunnyho, je velmi hezká a elegantní, statné postavy. Když pohlédne do kabelky a nalezne

*) Tato kapitola nemá žádného praktického nebo mravního účelu. Nesmíme zapomínat, že kinematograf kromě jiných povinností také musí sloužit zábavě, a proto vyjadřují obrazy tohoto druhu čistě kinematografický l'art-pour-l'artismus pro přihlížejícího diváka.

tam neočekávaně lístek, je překvapena. Pak, nepochybně že je romantického ducha, neváhá a jde k šatně a dá si vydat Bunnyho.

Tentokráte je Bunny tím, jenž se zamilovaně dívá a zamilovaně špulí rty. Jde ochotně se svou novou velitelkou, která jej naloží do taxametru. Tentokráte Bunny se pokouší v šeru vozu ulovit hubičku, ale je odražen pádnou ranou a sedí pak tiše. Taxametr se zastaví před pěknou vilou, na které je tabulka:

*MLLE LAVEDANE,
krotitelka dravé zvěře*

Tou je nynější vládkyně Bunnyho. Projdou zahradou, kde jsou umístěny klece s pantery a jaguáry a několika lvy a tygry. Bunny zachovává od mříží klecí uctivou vzdálenost. Je uveden do pokoje, kde Mlle Lavedane přemýšlí, co činit s neočekávaným darem náhody. Bunny ovšem myslí jediné na všelijaké něžnosti, ale pevná ruka mladé dámy odkáže jej na druhý konec pohovky. Konečně Mlle Lavedane chce z Bunnyho učinit svého kompařona a vyučit jej v krocení dravé zvěře. Začne tím, že jej vezme s sebou, aby dravce krmil. Vyjdou do zahrady, Bunny nese maso, ale příliš úzkostlivě se vzdaluje klecí. Nyní je uveden v činnost bičík, který si dáma vzala s sebou, a Bunny se přiblíží ke klecím. Nakonec omdlí strachy a tu Mlle Lavedane má za to, že dopolední lekce by mohla být již u konce. Džber vody Bunnyho vzpomíná. Při obědě zase Bunny činí marné pokusy chovat se nezpůsobně. Kdo by to o něm řekl, že je takový záletník!

Odpoledne nová lekce: Mlle Lavedane přivede si do pokoje nějakého dravce, aby jej cvičila. Přítomný Bunny zděšeně utíká z pokoje, leze na věšák, kamna, skříně (to vše pod ním padá) a tak uvede v pěkný stav všechny pokoje slečniny. Až konečně krotitelka, která následovala bestii, jež se hnala za Bunnym, oba dostihne a dostanou svůj díl Bunny i zvíře.*)

Slečna Lavedanová však vidí, že se Bunny k tomuto zaměstnání naprosto nehodí, a protože neví, jak jinak ho použít, nasadí mu klobouk a vede jej ze dveří. Bunnymu se ovšem nechce z její hezké přítomnosti, ale pouhý velitelský posunek jej pohne k poslechnutí. Slečna jej naloží opět do auta,

*) V těchto místech spisovatel má strašné potíže se svou fantazií. Rád by její nesmyslnost vyhnal až do nemožností, dal vylézat lvům zpod postele, pardálům ze skříní, krokodýlu z umyvadla a hroznější z perin a uprostřed toho všeho pobíhat vyděšenému ubožáku Bunnymu. Avšak ve světě zakořenila se víra v pravděpodobnost tolik, že začíná zasahat i do dějů v kinematogramech, a člověk podlehně její sugesci, takže se snaží nepřekročit možných mezí.

odveze k Wertheimrovi a uloží v šatně. S lístkem, který obdrží, prochází chvíli budovu a pak zpozorujíc malou školačku, která si kupuje bonbóny, dá jí se šelmovským úsměvem lístek darem.

IV.

Malé děvčátko s taškou na zádech prohlíží si dárek, lístek, na němž je vytištěno:

ŠATNA Č. X.
*Poukázka na jednoho manžela.
Vydá se jen po odevzdání tohoto lístku.*

Pak jde k šatně a malé holčičce, která sotva dosahuje hlavou k pažení, je stosedmdesátikilový Bunny vydán. A Bunny, kterého odpoledne strávené u krotitelky učinilo poslušným, následuje beze slova děvčátko. To jej vede ulicemi až domů, kde bydlí, a schová Bunnyho ve svém pokojíčku. Nato odejde a večerí s rodinou. Několik kousků jídla schová do kamen a přinese je Bunnymu k večeři. Po večeři musí ji vzít Bunny na klín a hrát si s ní. Pak si však děvčátko vzpomene, že musí dodělat své úlohy. Ale místo aby je udělala sama, dá Bunnymu pero a sešit, aby se učil za ni. Bunny musí počítat početní úlohu, což mu dá strašnou námahu. Počítá však špatně:

$$2 \times 17 = 36, 19 + 21 = 80, 54 - 30 = 34, 28 : 7 = 8 \text{ atd.}$$

Ale holčička je spokojena a chystá se jít spát. Bunny ji musí svléci a zout ji botičky, uložit a přikrýt. Nyní se děvčátko chce pomodlit, ale pak si vzpomene, že má Bunnyho, a poručí mu, aby se pomodlil místo ní. A Bunny se neodvážá odmítnout. Pak ještě je požádán, aby vypravoval pohádky, a tedy je povídá, dokud dítě neusne. Potom sám hledá koutek, kde by mohl spát, a nalezne jej uprostřed hraček. Tu noc spí Bunny uprostřed panenek své nové velitelky.

Ráno děvčátko ho vzbudí, musí ji umýt, učesat a obléknout, a když něco udělá k její nelibosti, tváří se starý pán velmi nešťastně. Děvčátko jde opět snídat a přinese od snídaně Bunnymu housku, již s chutí sní. Pak má slečinka jít do školy, ale tu přemítá, kam Bunnyho schovat, aby ho služka při uklízení nenalezla. Po chvilce hledání a zkoušení, zdali by se nevešel za kamna, pod postýlku, uzná, že je jedině šatník vhodným úkrytem, a zamkne do něho Bunnyho, ačkoliv se dveře šatníku celé prohnou, tak jeho prostoru Bunny vyplňuje. Ale služka, která přijde potom do pokoje, nepozoruje ničeho.

Zatím ve škole učitelka prohlíží úlohu a najde v ní spoustu chyb, holčička dostane pětku. Je rozhněvána na Bunnyho, který přece ji psal místo ní; proto jakmile přijde domů, vyndá jej ze šatníku, vyhubuje a pak jej odvede zase do šatny u Wertheimra. Lístek, který obdrží, zahodí na zem.*)

V. (a poslední)

Mezi kupujícími osobami tlačí se ženština, jejíž zevnějšek projevuje její příslušnost k nejspodnějším vrstvám společenským. Právě když loví z kapsy jakési dámy peněženku, spatří pohozený lístek ze šatny. Očekává – snad neumí ani číst –, že jí zaň bude vydán nějaký kabát nebo aspoň deštník. Proto je nelibě překvapena, když jí v šatně přivedou Bunnyho. Poslala by jej asi zpět, kdyby právě nevešel strážník přivolaný pokřikem okradených. Zavěsí se tedy do Bunnyho, strážník si prohlíží podivnou dvojici, ale Bunny vzbudí v něm tolik důvěry, že v něm nevznikne žádné podezření.

Zlodějka odvádí si Bunnyho nyní domů jako štít. Vede jej úzkými uličkami až do předměstí, kdež sestoupí s ním do sprosté nalejvárny, kde se scházejí pobudové všeho druhu. Ti jsou překvapeni novým členem své společnosti a tropí s Bunnym všelike žertíky.

Poplácávají ho poněkud silněji po ramenou a zádech, narážejí mu klobouk apod. Bunny musí pít sprostou kořalku a kouřit špatné doutníky a vzpírání mu nic nepomáhá.

Zatím se banda radí o nějakém podniku pro tuto noc, a když ulice ztichnou, vypraví se na lup. Otevřou jakési dveře a vniknou do bankovního závodu, kdež vypáčí pokladnu. Bunny musí srdnatě pomáhat, až se celý zpotí. Lupiči pokladnu vyprázdní, a když se již chystají odejít, chytanou Bunnyho a zavřou jej do ní místo peněz, které odnášejí.**)

***) Ráno ve veselé náladě přichází majitel závodu, aby začal úřadovat. Otevírá nedobytnou pokladnu, ale z ní se vykutálí Bunny. Bankéř omdlí překvapením a Bunny použije toho, aby uprchl na ulici. Leč je zpozorován několika strážníky, chodci, roznašeči novin atd., kteří ihned tuší, že něco

*) Zde tato kapitola předvádí něžnou část kinematografické poezie. Vždycky, když vystupují na filmu děti, je to něžné a všechny i budoucí maminky mezi diváky vyrazi své „Á“ nebo „Jé“. To nevadí, že třeba utrhávají mouchám nohy nebo když (jako v našem případě) chová se toto ženské dítě s největší rafinovaností svého zlého pohlaví k nebohému, těžce zkoušenému muži. Ovšem nijak netvrdím, že tento obraz č. IV. je zrovna stvořen k tomu, aby zvyšoval mužské sebevědomí nebo budil úctu žen k mužům.

**) Tato část reprezentuje zase nezbytnou romantiku ve filmu.

***) V následující partii objevuje se obvyklá a v každé řádné veselohře naprosto nutná scéna „honění“. Avšak v takové míře a rozsahu jako v tomto snímku nebyla ještě nikdy viděna. Proto bude zcela správné, objeví-li se v reklamních notickách a na plakátech, že tento film „jest ojedinělý“, převyšuje „vše dosud kinematografy vytvořené“, „jest nepředstizitelný“ atd.

provedl, a začnou jej pronásledovati. Kolem právě jede vagón elektrické dráhy a Bunny vskočí do něho. Podplácí řidiče, aby zvětšil rychlost. Pronásledovatelé naskáčí do tramvají, které jedou po téže trati – jsou to asi 2 – 3 vagóny jedoucí za sebou, a protože je honců mnoho, navěsí se kolem dokola a vzadu, i na střechy vylezou. A tak ujíždějí, tramvaje se pronásledují, na žádné stanici se nezastavují. Leč trať má konečnou stanici a na ní by byl Bunny dostižen. Naštěstí je zde stanoviště automobilů a Bunny vskočí do prvního z nich. Auto jede zase do města. A pronásledovatelé, jakmile ve svých vagónech dojedou, najmou zbylé taxametry a ujíždějí za Bunnym. Jede jich aspoň deset, každý natřískán lidmi.

Bunny se děsí, že již neunikne. Než vtom právě jede jeho automobil kolem Wertheimrova domu a Bunny uvidí svou ženu, která tam právě vchází. Seskočí z vozu, běží k ní a na kolenu prosí, aby ho zachránila. Jeho paní vyžaduje na něm přísahu, že ji nikdy nezapře a vždy jí bude poslušen, a Bunny přísahá a přísahá. Vtom jsou již pronásledovatelé v dohledu a tu je mysliti na záchranu. Paní Bunnyová vezme svého manžela a dá jej znovu do šatny. Pak lístek pečlivě uschová a jde po nákupech. Celý dav pronásledujících vehrne se dovnitř a zpozoruje Bunnyho. Bunny se děsí nad tím, co se stane. Strážníci žádají, aby jim byl vydán. Zřízenec krčí rameny: Jen po odevzdání stvrzenky. Bunny vidí, že je zachráněn, a vyplazuje na strážníky jazyk. Jeho pronásledovatelé musí odejít bez Bunnyho.

A když pak se paní Bunnyová vrací a Bunnyho v šatně si vyzdvihne, pan manžel poučen několikadenním trápením bez vyzvání se hrne po balících, jimiž je obtížena, a blaženě se tváře nese je domů.

Dobrou noc!

* * *